

„Nahkhiir” pakub leiget liiderdamist Straussi saatel

EEJOD PÄEVALEHT 17.05.10

FOTO: PILLE-RIIN PREGEL

„Nahkhiire” visuaalsed kujundid trügivad jõuliselt esile.

ARVUSTUS

Hollandist imporditud „Nahkhiire” peaosad Estonias jäävad nõrgaks, esile tõuseb pilt.

Ruth Alaküla, Andres Laasik
kultuur@epl.ee

„Tuhkatriinu” lavastamisega tunnustust pälvinud hollandlase Michiel Dijkema lavastus pakub ekstravagantse pildikeelega teise vaatuse Prints Orlofsky lossis, kus plastilised kujundid kütavad pahelisi kirgi. Avameelselt väljamängitud erootika paneb vaataja proovile ja mängib ta häbitundel. Marina Kesleri seatud tantsunumbrid on lavastuse kõrghetk, mis jutustab inimese hedonistlikest püüdlustest. Au ja kiitus kooriartistidele, kes on uudses tantsulises rollis julged, veenvad ja võluvad. Teises vaatuses väljendub eriti selgelt Viini opereti tantsuline loomus.

Estonia värskes lavastuses tõuseb esile orkester, kes arendab „Nahkhiire” tantsulisi motive muusikaliseks looks lõbujanust. Jüri Alperen on suutnud opereti partituuri, mida katkestab sõnaline tegevus, liita ühtseks muusikaliseks reaks, mis on kõnekas ja kujundirikas. Orkester on „Nahkhiires” tähtis tegelane. Mis puutub „Nahkhiire” peategelastesse, siis nendega on Es-

Kas see, et rollide vokaalne jõud jääb välja mängimata, on lavastaja taotlus?

tonia laval segased lood. Abielumees Gabriel von Eisenstein (Urmas Põldma) ja tema kena proua Rosalinde (Aile Asszonyi) ei laula Straussi operetis kordagi ühisest armurõõmust, ikka rohkem lõbust, mis ootamas mujal. Aga millegipärast ei pääse peategelased seekord oma tahtmistega esile.

Nagu ei suutnud end maksuma panna ka Eisensteinide teenija Adele (Kristiina Vähi), kes unistab täheleannust kaunite kunstide alal ja läheb seetõttu Orlofsky pahelisele maskiballile. Esietenduse Adele oli esitatud hästi tabatud karakterina, kuid rolli vokaalsed tipud jäid seekord saavutamata ja jõust jäi puudu, et tuua täies säras välja Adele tõusiklik edasipüüdlikkus.

Mehaaniline ja tuim

Michiel Dijkema lavastuses jäid tuntu meloodiatega klassikaks saanud rollid halliks ja väheoluliseks. Peategelaste liiderlikkus mõjus leigelt. Rohkem jäi meelde Tõnu Kargi meisterlikult ja väga muusikaalselt mängitud vangivalvur Frosch, kes naerutab saali kolmanda vaatuse alguses.

Asi läheb nihu juba esimeses vaatuses, kus tenor Alfredo (Oliver Kuusik) tuleb Rosalindaga tiiba ripsutama. Paroodiline Alfredo naerutab kenasti publikut,

kuid ka duett Rosalindaga „Trinke, Liebchen, Trinke Schnell” kukub välja paroodiana, sest selles puudub armastuse säde.

Aile Asszonyi laulab kenasti ära tšardaši „Klange der Heimat”, kuid tugevat sõnumit seal täga pole, vaimustus Ungari kravhinna uuest vallatust identiteedist ei paista välja.

Kas see, et rollide vokaalne jõud jääb lõpuni välja mängimata, on lavastaja taotlus? Või on see lauljate suutmatus, mis mittel puhul üheaegselt välja löi? Või on tegemist trupi vastuseisuga tõlgendusele?

Tõsiasia on ka see, et mujal sündinud lavastuse duubel kipub muutuma mehaaniliseks ja tuimaks, aga Dijkema teeb oma „Nahkhiirt” juba kolmandat korda. Peale selle, et importlavastusi saadab mingi tuimuse vari, on asi veel prestiižis. Kas meie esindusoooper ikka peab ujuma teiste ooperiteatrite tagatuules, selle asemel, et ise avastada ja uut luua? ●